

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 15 april 1931 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion angående ändring av skattelagarnas bestämmelser om avdrag för värdeminskning.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 270, har herr *Olson* i Göteborg hemställt, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att Kungl. Maj:t ville låta utreda, vilka åtgärder som böra vidtagas för att vissa föreskrifter i skattelagarna bringas i överensstämmelse med aktiebolagslagens (respektive bokföringslagens) bestämmelser, och för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen må föranledas».

Beträffande motiveringen för detta förslag, i den mån densamma ej här nedan återgivits, får utskottet hänvisa till motionen.

Vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt får enligt i kommunalskattelagen samt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt meddelade bestämmelser avdrag från bruttointäkt av fastighet eller av rörelse icke göras för kostnad för ny-, till- eller ombyggnad av fastighet eller annan anläggning eller för grundförbättring därå. Avdrag får däremot i viss utsträckning årligen ske för värdeminskning å byggnad ävensom å maskiner och andra inventarier av längre varaktighet. I fråga om byggnad skall avdraget bestämmas till viss procent av byggnadens värde, olika allt efter den tid, byggnaden anses kunna utnyttjas för sitt ändamål. Det årliga värdeminskningssavdraget i fråga om maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier skall avpassas efter tillgångens varaktighet sålunda, att anskaffningskostnaden för en tillgång kan till fullo avdragas under den tidrymd, densamma är ekonomiskt användbar, varvid avdraget i regel bör bestämmas till viss bråkdel av anskaffningskostnaden, dock att, där detta på grund av bristande utredning icke kan ske, avdrag får äga rum med viss procent å bokförda värdet eller efter annan grund, som kan finnas skälig. Blir en tillgång av förevarande slag, innan kostnaden för dess anskaffande fått i sin helhet avdragas, utsliten eller föråldrad, så att dess fortsatta användande i driften icke är ekonomiskt lämpligt, får avdrag äga rum för den ännu icke avdragna anskaffningskostnaden, i den mån denna återstående an-

Utskottet.

Gällande bestämmelser.

skaffningskostnad överstiger vad som influtit vid försäljning av den utrangerade tillgången.

Avdrag är icke medgivet för förlust, som är att hänföra till kapitalförlust. Beträffande förvärvskällan rörelse har i 8 punkten i anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen angivits vad som hänföres till driftförlust och till kapitalförlust. Nämnda punkt i anvisningarna är av följande lydelse:

8. I anslutning till vad som enligt anvisningarna till 28 § betecknats såsom *intäkt* i rörelse, skall såsom *driftförlust* i denna förvärvskälla anses uteblivandet av en intäkt, som normalt bort inflyta i rörelsen. Detta innebär, att intäktens uteblivande skall vara av sådan beskaffenhet, att det i den förvärvsverksamhet, varom fråga är, kan räknas med eventuellt uppkommande förlust i stället för vinst samt att förlusten alltså ingår såsom ett led i förvärvsverksamheten. Hit räknas alltså exempelvis till följd av köparens insolvens utebliven betalning för varor eller produkter, som den skattskyldige fört i handel eller tillverkat, prisfall under inköps- eller tillverkningspris, förstöring eller försämring av varulager, tillverkningar, lager av råvaror och förbrukningsartiklar eller dylikt, utebliven återbetalning av lån, som skattskyldig i av honom driven penningrörelse utlämnat på förfalskade länehandlingar m. m. dylikt. I dylika fall är skattskyldig berättigad att i beskattningsavseende göra nödig nedskrivning å varulagrets värde eller erforderlig avskrivning å utestående fordringar eller vidtagna därmed jämförig åtgärd för minskande av sin eljest skattepliktiga inkomst. Däremot räknas icke hit förlust, som skattskyldig kan hava lidit vid sidan av vad som normalt ingår såsom ett led i förvärvsverksamheten, således i regel icke genom borgensförbindelse eller genom prisfall å eller förstöring genom brand eller olyckshändelse av sådana tillgångar, som användas till stadigvarande bruk i rörelsen. Den förlust, som föranledes av en dylik, oberoende av rörelse uppkommen skada, är att anse såsom *kapitalförlust*.

Motionen.

I motionen har erinran framställts mot, att överensstämmelse icke råder mellan de avskrivningar å tillgångar, avsedda för stadigvarande bruk, som enligt aktiebolags- och bokföringslagarna *skola verkställas*, samt de avdrag för värdeminskning å sådana tillgångar, som enligt skattelagarna *äro medgivna*, ävensom att begreppet kapitalförlust icke angivits tillräckligt klart i skattelagarna. Motionären har, under erinran, att enligt kommunalskattelagen 29 § 4 mom. avdrag icke får göras för ny-, till- eller ombyggnad av i rörelsen använd fastighet, såsom anmärkningsvärt framhållit, att begreppet ombyggnad sammanförts med de tydligt värdeökande begreppen ny- och tillbyggnad, medan ombyggnad bestode av ett nedrivande och ett uppbyggande moment, som tillsammans ej tillförde byggnaden ett ökat värde.

Utskottets yttrande.

Enligt utskottets mening är det ur principiell synpunkt riktigt, att vid inkomsttaxering avdrag icke medges för kostnad för ombyggnad av skattskyldigs egen i rörelse använda byggnad, vilken kostnad har karaktär av kapitalöverflyttning. Däremot kan

givetvis icke sällan inträffa, att sådan byggnad av olika skäl inom jämförelsevis kort tid blir föråldrad och att i följd härav, innan densamma i tillräcklig utsträckning avskrivits i beskattningshänseende, måste ombyggas eller nedrivs och ersättas med en ny byggnad. Frågan om rätt att vid taxering åtnjuta avdrag från bruttointäkt av rörelse för värdeminskning å byggnader ävensom å andra tillgångar, avsedda för stadigvarande bruk, är emellertid redan föremål för utredning. Sedan 1924 års skatteberedning i en år 1927 utarbetad promemoria föreslagit, att aktiebolag och andra affärsdrivande juridiska personer skulle i allmänhet äga erhålla avdrag för dylik värdeminskning med de belopp, vilka i bokföringen avskrivits å nämnda tillgångar, men chefen för finansdepartementet funnit frågan böra ytterligare utredas, är densamma för närvarande föremål för utredning inom 1928 års bolagsskatteberedning.

Vad åter angår frågan om fullständigare bestämmelser rörande när förlust skall hänföras till kapitalförlust och icke till driftförlust har utskottet velat erinra om, att dessa bestämmelser i sin nuvarande avfattning tillkommit så nyligen som år 1928, efter det vederbörande myndigheter och sammanslutningar beretts tillfälle att yttra sig över ett i ämnet framlagt förslag. Uppenbarligen skulle det möta oöverstigligen tekniska svårigheter att så avfatta bestämmelserna, att dessa komme att täcka alla de skiftande fall, som kunna uppkomma, och i motionen har ej ens angivits, i vilka hänseenden föreskrifterna äro i behov av förtydligande.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II:270 av herr Olson i Göteborg, angående ändring av skattelagarnas bestämmelser om avdrag för värdeminskning, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 april 1931.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bårg, Örne, Bergman, Boman, Jönsson i Slåtåker, Björnsson, Leander, Björklund, Olsson i Golvvasta, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Åström, Andersson i Boda, Ericson i Boxholm, Lithander, Andersson i Katrineholm, Andersson i Norrköping, Larson i Tönnersa och Ander.